

***Raport de activitate
al Direcției Generale Asistență Socială
și Protecție a Familiei Cahul
în perioada anului 2022***

CAHUL 2023

CUPRINS

CAPITOLUL I: PREZENTARE GENERALĂ

1.1 MISIUNE.....	3
1.2 OBIECTIVE DGASPF CAHUL.....	3

CAPITOLUL II: DIRECȚIA PROTECȚIA COPILULUI ȘI A FAMILIEI

2.1 COMPLEXUL DE SERVICII SOCIALE PENTRU COPII ȘI TINERI AFLAȚI ÎN DIFICULTATE „ÎMPREUNĂ”.....	4
2.2 CENTRUL DE ZI PENTRU COPII CU DIZABILITĂȚI.....	4-6
2.3 CENTRUL MATERNAL CAHUL.....	6
2.4 SERVICIUL ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONALĂ.....	6-7
2.5 SERVICIUL CASĂ DE COPII DE TIP FAMILIAL	7-8
2.6 PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI ȘI FAMILIEI, PROBLEMELE FAMILIILOR CU COPII ÎN SITUAȚII DE RISC	8-14
2.7 SERVICIUL SOCIAL DE SPRIJIN PENTRU FAMILII CU COPII.....	14-16

CAPITOLUL III: ASISTENȚA SOCIALĂ PERSOANELOR ÎN ETATE ȘI CU DIZABILITĂȚI

3.1 SERVICIUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ COMUNITARĂ.....	17-19
3.2 SERVICIUL DE ÎNGRIJIRE SOCIALĂ LA DOMICILIU.....	19-20
3.3 SERVICIUL ASISTENȚĂ PERSONALĂ.....	20-21
3.4 AJUTORUL SOCIAL.....	21-23
3.5 SERVICIUL SOCIAL DE SUPORT MONETAR ADRESAT FAMILIILOR/PERSOANELOR DEFAVORIZATE.....	23-24
3.6 SERVICIUL SOCIAL PACHET ALIMENTAR UNIC.....	24-25
3.7 SERVICII RECUPERARE / REABILITARE ȘI TRATAMENT BALNEO- SANATORIAL.....	25
3.8 COMPENSAȚII PENTRU CĂLĂTORII ÎN TRANSPORTUL COMUN URBAN, SUBURBAN ȘI INTERURBAN.....	25-27

CAPITOLUL IV: EXECUTAREA BUGETULUI PENTRU ANUL 2022.....	27
--	----

CAPITOLUL V: SARCINI PENTRU ANUL 2022.....	27
--	----

CAPITOLUL I: PREZENTARE GENERALĂ

1.1 Misiune DGASPF

Asistența socială promovează sau reface o interacțiune reciprocă benefică între beneficiari și societate, în vederea ridicării calității vieții sociale, atât la nivel individual și familial, cât și la nivel de grup și comunitar. Reciprocitatea legăturilor interpersonale este una din caracteristicile asistenței sociale, dat fiind că ceea ce încearcă ea să facă este să includă pe cei aflați la marginea societății prin practice care le asigură îngrijire, dobândirea unor bunuri necesare și împărtășirea sentimentelor. Indiferent de cauzalitatea care a determinat dificultățile de integrare ale unor persoane, mediul fizic, relațional și organizațional este cel care oferă oportunități și resurse pentru realizarea aspirațiilor lor. De asemeni asistența socială are misiunea de a interveni în favoarea persoanelor defavorizate, marginalizate sau cu risc de excluziune socială, prin oferirea de sprijin pentru obținerea condițiilor unei vieți decente și prin susținerea dezvoltării propriilor lor capacități și competențe, în vederea integrării lor sociale.

Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Raional Cahul, și are statut de direcție generală, în conformitate cu Normele privind instituirea subdiviziunilor structurale ale autorităților publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1001 din 26 decembrie 2011, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Activitatea DGASPF Cahul, se desfășoară în conformitate cu strategiile naționale și raionale în domeniul asistenței sociale, respectând normele constituționale a Republicii Moldova, legile în vigoare, decretele Președintelui Republicii Moldova, hotărârile Parlamentului, ordonanțele, hotărârile și dispozițiile Guvernului, alte acte normative, tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Obiectul principal de activitate al DGASPF îl constituie asigurarea măsurilor de asistență socială pentru protejarea persoanelor care, datorită unor motive de natură economică, fizică, psihică, medicală sau socială, nu au posibilitatea sa-și asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competențe pentru integrarea socială.

Sediul DGASPF Cahul este amplasat în mun. Cahul, str. Ștefan cel Mare 110, având ca date de contact următoarele: tel.029943633, fax:029943655, email:as.cahul@gmail.com.

1.2 OBIECTIVELE DIRECȚIEI GENERALE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIE A FAMILIEI CAHUL

- Profesionalizarea angajaților din cadrul DGASPF Cahul: creșterea nivelului de competență profesională a personalului, prin studiu individual dirijat și participarea la cursuri de pregătire/instruire;
- Eficientizarea activităților prin elaborarea/actualizarea procedurilor operaționale; actualizarea registrului riscurilor; stabilirea indicatorilor de performanță pentru activitățile realizate în cadrul fiecărui serviciu;
- Sesiuni de informare și sensibilizare a comunității, organizate de DGASPF Cahul sau în colaborare cu alte servicii publice sau ONG-uri pe teme din domeniul social;
- Încurajarea și promovarea activităților de voluntariat;
- Creșterea calității serviciilor sociale, respectarea standardelor de calitate din domeniul social;
- Oferirea condițiilor necesare de întreținere, îngrijire pentru dezvoltarea armonioasă a copilului aflat în dificultate, facilitarea socializării și (re)integrarea copilului aflat în dificultate, asigurarea procesului de reabilitare medico-psihopedagogică a copilului aflat în dificultate, conform particularităților de vârstă, individuale și standardelor minime de calitate.

CAPITOLUL II: DIRECȚIA PROTECȚIA COPILULUI ȘI A FAMILIEI

2.1 COMPLEXUL DE SERVICII SOCIALE PENTRU COPII ȘI TINERI AFLAȚI ÎN DIFICULTATE „ÎMPREUNĂ”

Complexul de servicii sociale pentru copii și tineri aflați în dificultate „Împreună”, reprezintă o instituție publică de interes raional, care prestează servicii sociale de tip rezidențial și se află în subordinea Direcția Generală Asistența Socială și Protecția Familiei Cahul.

Viziune

Complexul „Împreună” oferă o atmosferă prietenoasă și favorabilă, unde copiii în situație de risc au posibilitatea să-și dezvolte deprinderile de viață pentru integrarea ulterioară în societate, oferind abilitățile necesare de identificare a propriul drum în viață.

Misiune

Serviciile sociale oferite copiilor aflați în dificultate este deplină și armonioasă, dezvoltarea din punct de vedere fizic, psiho-emoțional, cognitiv, social și cultural al copilului, prin întreținerea și îngrijirea temporară a copilului separat de părinți cu (re) integrarea ulterioară a acestuia în familia biologică, extinsă sau substituitivă, precum și orientarea profesională și integrarea asocială a copilului aflat în dificultate.

Obiectivele

- Oferirea condițiilor necesare de întreținere, îngrijirea pentru dezvoltarea armonioasă a copilului aflat în dificultate, conform particularităților de vârstă, individuale și standardele minime de calitate;
- Integrarea copilului în instituții preuniversitare.
- Facilitarea socializării și (re)integrarea copilului aflat în dificultate în familia biologică, extinsă sau adoptivă și societatea;
- Asigurarea educației copilului în vederea acumulării cunoștințelor și a deprinderilor de viață independentă necesare pentru integrarea eficientă în comunitate și societate;
- Asigurarea procesului de rehabilitare medico–psihopedagogică a personalității copilului aflat în dificultate;
- Acordarea ajutorului practic în căutarea rudelor atât apropiate, cât și îndepărtate, în scopul restabilirii relațiilor familiale, relațiilor cu prietenii și societatea;
- Stabilirea și menținerea relațiilor cu alte instituții publice și organizații neguvernamentale din comunitate cu activitate de protecție a copilului.

Beneficiarii Complexului servicii sociale pentru copii și tineri aflați în dificultate „ÎMPREUNĂ” mun. Cahul

Beneficiarii ai Complexului servicii sociale pentru copii și tinerii aflați în dificultate „ÎMPREUNĂ” sunt copii și tineri între 7 ani - 23 ani (băieți și fete), separați, temporar sau definitiv, de părinții lor, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a măsurii de protecție-plasament.

În perioada anului 2022 de serviciile Complexului au beneficiat 35 copii iar de serviciile centrului de zi 33 copii. În perioada raportată au fost plasați de urgență 8 copii iar 17 copii au fost reintegrați în familia biologică.

În perioada raportată au fost integrați în familii, societate și angajați în câmpul muncii în total 16 beneficiari. În sistemul de învățământ au fost încadrați 31 beneficiari. În perioada raportată 2 beneficiari au absolvit ciclul gimnazial.

2.2 CENTRUL DE ZI PENTRU COPII CU DIZABILITĂȚI

Centrul de Asistența Socială de Zi pentru Copii este în subordinea Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei. Centrul oferă servicii specializate de zi pentru copii cu dizabilități fizice și mintale și pentru copii cu CES din mun. Cahul și raionul Cahul.

Această instituție este un serviciu de orientare socială și un mijloc de soluționare a unei probleme - problema copiilor cu dizabilități, care are ca scop modificarea atitudinii generale față de această problemă, stimularea psiho-emoțională, acordarea serviciilor sociale și educaționale pentru copii și părinții acestora. Centrul este prevăzut pentru 50 de copii dintre care 17 copii cu dizabilități. Copiii din municipiul Cahul și din localitățile rurale: s. Roșu, s. Badicul-Moldovenesc, s. Lebedenco, s. Moscovei, s. Trifești, s. Crihana Veche, s. Manta și Alexanderfeld, facilitează de serviciile Centrului de luni până vineri de la orele 08 : 00 -

16 :00. Beneficiarii au fost aduși cu rutiera Centrului din două direcții: Cahul- Moscovei – Cahul și Cahul – Roșu – Cahul și din luna noiembrie 2022 au fost aduși copii cu transportul adaptat al AO „ActiveWomen” din 2 direcții: Cahul- s.Baurci-Moldoveni-Cahul, mun.Cahul-s.Alexanderfeld-Cahul.

În conformitate cu Standardele minime de calitate copiii sunt alimentați de 2 ori pe zi, de asemenea sunt propuse servicii specializate de logopedie, kinetoterapie și activități instructiv-educative. Activitățile se petrec conform unui program bine determinat cu planificări individuale, luând în considerație capacitățile și diagnoza copiilor. Toate serviciile se prestează gratis. În perioada anului 2022 au beneficiat de serviciile Centrului 29 copii cu dizabilități din municipiul și raionul Cahul.

În cadrul Centrului se prestează servicii de logopedie, kinetoterapie și consiliere psihologică pentru copiii din comunitate ce frecventează grădinițele și școlile generale cât din municipiul Cahul, atât și din localitățile rurale. Acești copii sunt direcționați de medicul neuropediatru, de medicul de familie, de profesorii din școală și de educatori din instituțiile preșcolare și din alte instituții publice . Pe parcursul anului 2022 au beneficiat de consultații și activități specializate 260 copii, dintre care 202 copii de activități logopedice, de activități kinetoterapeutice – 40 copii, și de consultații/activități la psihopedagog – 18 copii.

Aceste activități sunt petrecute de o echipă de specialiști, ce au o pregătire în domeniul pedagogiei și psihopedagogiei specială. În cadrul Centrului sunt angajați 2 kinetoterapeuți, 1 logoped cu grad didactic I, 1 defectolog, 1 psihopedagog, 1 educatori și 2 pedagogi.

În perioada raportată au fost organizate întruniri metodice, seminare și diverse activități extrașcolare cu diferite genericuri. Au fost organizate și desfășurate ședințe cu părinții și angajații centrului.

În perioada raportată, specialiștii din cadrul Centrului de Asistență Socială de Zi pentru Copii au facilitat de mai multe **instruiri externe organizate în cadrul diferitor proiecte cu diferite genericuri:**

- „Dizartria. Particularități ale demersului evaluare și intervenție logopedică”, organizat de SAP Cahul;
- „ Program de de analiza tranzacțională și suport emoțional în depășirea experiențelor dureroase” din cadrul proiectului „Suport pentru incluziunea copiilor refugiați în instituțiile de învățământ din RM”, implementat de CIDDC în parteneriat cu APSCF, MEC, OLDSÎ Bălți, Cahul, Criuleni, Orhei;
- „Tulburare de ritm și fluentă”, organizat de SAP Cahul ;
- „Proiectare și desfășurarea procesului de recuperare și educație al copiilor cu deficiență de auz pentru cadrele didactice, psihologi, logopezi și psihopedagogi din instituțiile de învățământ general și serviciile raionale/municipale de asistență psihopedagogică”, organizat de AO CCF Moldova în parteneriat cu MEC al RM prin intermediul SAP Cahul ;
- „Acordarea asistenței copiilor cu dizabilitate și CES în cadrul Serviciului social „Centrul de zi pentru copii cu dizabilități” realizat în cadrul proiectului „Accesibilitate copiilor pentru o viață decentă”, implementat de către Asociația Obștească ”ActiveWomen, parte din proiectul ”Organizațiile Societății Civile acționează pentru servicii sociale mai bune” finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova, în parteneriat cu Keystone Moldova și Institutum Virtutes Civilis;
- Cursul de instruire inițială a personalului din centrele de zi pentru copii în situație de risc și cu dizabilități, organizat în cadrul Proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii mai bune” finanțat de UE, implementat și co-finanțat de Fundația Soros Moldova , în parteneriat cu Keystone Moldova și AO Institutum Virtutes Civilis.

Problemele cu care s-a confruntat Centrului în activitatea sa pe parcursul anului 2022:

- 1.Lipsa formării specialiștilor din cadrul serviciului social în terapia ABA și terapia comportamentală.
- 2.Lipsa biroului asistentului medical și a izolatorului pentru copii infectați.
- 3.Lipsa biroului pentru defectolog.
- 4.Depozit avariat, pavaj deteriorat: prezintă pericol pentru viața și sănătatea copiilor și angajaților.
- 5.Lipsa actelor Serviciului social „Centrul de zi pentru copii cu dizabilități” la DGASPF Cahul (copia dosarului cadastral, deciziei consiliului orașenesc Cahul de transmitere a sediului gr.3 pentru reorganizarea și renovarea ei în Centru pentru copii cu dizabilități fizice și mintale, copia proiectelor de execuție al instalațiilor apă și canalizare, electrice, telecomunicații, ventilare).
- 6.Baza tehnico-materială lasă de dorit: nu dispunem de calculatoare pentru toți angajații.

Propuneri pentru soluționarea problemelor existente:

1. Precăutarea surselor financiare din bugetul Serviciului social sau din extern pentru organizarea formării specialiștilor din cadrul Serviciului social în terapia ABA și terapia comportamentală.
2. Precăutarea unui spațiu din cadrul Serviciului social pentru biroul defectologului.

3. Conlucrarea DGACPF Cahul cu primăria mun. Cahul pentru perfectarea actelor Centrului.
4. Procurarea a 2 calculatoare și extinderea rețelei de internet.

2.3 CENTRUL MATERNAL CAHUL

Date statistice:

În perioada ianuarie-februarie 2022 de serviciile Centrului Maternal au beneficiat:
2 mame, 6 copii.

Modalitati de referire:

- referite de APL - 2 cupluri;

Statut social:

- victimă a violenței în familie – 2 cupluri ;

Criteriul regional:

- raionul Cahul - 1 cuplu mamă-copii;
- raionul Cantemir - 1 cuplu mamă-copii;

În această perioadă aceste 2 cupluri mamă-copii au fost reintegrate în comunitate.

Din 01.03.2022 Centrul Maternal destinat pentru plasarea cuplurilor mama-copil din familii social-vulnerabile în situație de criză, potențiale victime ale traficului de ființe umane și victime a violenței în familie și-a sistat activitatea din motiv, că prin ordinul Agenției Naționale Asistență Socială nr. 19 din 01.03.2022, a fost creat Centrul de plasament temporar pentru refugiați în mun. Cahul în incinta Centrului Maternal al DGASPF Cahul care activează pînă în prezent.

2.4 SERVICIUL ASISTENȚĂ PARENTALĂ PROFESIONALĂ

APP-este un serviciu social care oferă copilului îngrijire familială substitutivă în familia asistentului parental profesionist în baza delimitării între autoritatea locală și asistentul parental profesionist a drepturilor și obligațiilor referitor la protecția drepturilor și intereselor legale ale copilului.

Serviciul de Asistență Parentală Profesionistă presupune plasamentul a unui sau mai multor copii rămași fără îngrijire părintească, într-o familie alternativă, pentru o perioadă de timp bine determinată, în timp ce părinții biologici se confruntă cu diverse probleme.

Scopul Serviciului APP este protecția temporară a copilului aflat în dificultate, reintegrarea în familia biologică, integrarea în familia extinsă sau adopția, precum și socializarea și integrarea în comunitate a copilului.

Obiectivele serviciului:

- 1) asigurarea îngrijirii copilului în conformitate cu necesitățile individuale de asistență și dezvoltare ale acestuia;
- 2) facilitarea (re)integrării familiale și sociale a copilului, ținînd cont de necesitățile individuale de asistență și dezvoltare ale acestuia.

Prestarea serviciului se realizează în baza următoarelor principii:

- 1) respectarea și promovarea interesului superior al copilului;
- 2) respectarea dreptului copilului de a crește și de a fi educat în familie;
- 3) respectarea identității copilului;
- 4) respectarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, în funcție de vîrsta și gradul său de maturitate;
- 5) abordarea individualizată a copilului;
- 6) abordarea nondiscriminatorie;
- 7) abordarea multidisciplinară a cazului;
- 8) protecția împotriva violenței, neglijării și exploatării copilului;
- 9) parteneriatul cu părinții în luarea deciziei.

În cadrul Serviciului Asistență Parentală Profesionistă la sfîrșitul anului 2022 sunt în evidență **29** copii și **9** Asistenți Parentali Profesionști. Pe parcursul anului **4 copii** au fost plasați în Serviciul Asistență Parentală Profesionistă, **13 copii** au fost scoși din evidență din care **1** copil a împlinit vîrsta majoratului, **5** copii au fost integrați în Serviciul Adopție, **4** copii integrați/transferăți în Serviciul APP, **3** copii reintegrați

în familia biologică, **3** Asistenți Parentali Profesioniști au fost scoși din Serviciu și **2** familii au fost aprobate ca Asistenți Parentali Profesioniști.

La data de 15.05.2022 „Ziua Internațională a Familiei” realizat concurs de desene cu genericul „Familia mea”, a fost organizat un eveniment în colaborare cu Teatrul muzical-dramatic „B.P. Hasdeu”, vizită la Muzeul Ținutului Cahul. La 01.06.2022 „Ziua Internațională a Copilului” a fost organizată o sărbătoare în natură pentru copii plasați în Serviciul APP. În perioada 26.12.2022-28.12.2022 „Magia Crăciunului” a fost organizată pentru fiecare familie separat, fiecare familie au prezentat un colind.

Au fost organizate și desfășurate seminare:

- 24.03.2022 – Probleme de maturizare psiho-sexuală ale copilului;
- 28.04.2022- Învăț să mă cunosc;
- 17.08.2022- Protecția copiilor refugiați din Ucraina: elemente Principale, practici, provocări, soluții;
- 14.09.2022-16.09.2022- Modalități de intervenție a APP/ părinți educatori în protecția copiilor expuși la violență și/sau violență de gen;
- 25.08.2022- Învăț să comunic cu ceilalți;
- 29.09.2022- Forum Regional Sud privind reforma sistemului de îngrijire a copiilor;
- 26.10.2022- Nevoile copiilor, particularitățile de vîrstă, comunicarea eficientă și prevenirea arderii profesionale;
- 17.11.2022- Contract Individual de Muncă;
- 06.12.2022-07.12.2022, 13.12.2022-14.12.2022- Consolidarea capacităților de prevenire și combatere a violenței în familie și protecția victimelor.

2.5 SERVICIUL CASĂ DE COPII DE TIP FAMILIAL

CCTF-este un serviciu social care oferă copilului îngrijire familială substitutivă în familia părintelui-educator în baza delimitării între autoritatea locală și părintele-educator a drepturilor și obligațiilor referitor la protecția drepturilor și intereselor legale ale copilului.

CCTF presupune plasamentul a unui sau mai multor copii rămași fără îngrijire părintească, într-o familie alternativă, pentru o perioadă de timp bine determinată, în timp ce părinții biologici se confruntă cu diverse probleme.

Scopul Serviciului CCTF este protecția temporară a copilului aflat în dificultate, reintegrarea în familia biologică, integrarea în familia extinsă sau adopția, precum și socializarea și integrarea în comunitate a copilului.

Obiectivele Serviciului CCTF sunt:

- a) îngrijirea și creșterea copilului în condițiile unui mediu familial substitutiv, conform standardelor de calitate;
- b) asigurarea dezvoltării copilului plasat în CCTF corespunzător particularităților de personalitate și de vîrstă ale lui;
- c) facilitarea, în caz de posibilitate, a (re)integrării copilului în familia biologică, extinsă sau adoptatoare;
- d) facilitarea socializării copiilor și pregătirea lor pentru viața independentă după atingerea vârstei majoratului.

Principiile care stau la baza organizării CCTF sînt următoarele:

- a) respectarea interesului superior al copilului;
- b) respectarea dreptului copilului de a crește și a fi educat în familie;
- c) respectarea identității copilului;
- d) menținerea legăturilor cu familia biologică a copilului;
- e) plasarea împreună a fraților și surorilor;
- f) respectarea opiniei copilului;
- g) nondiscriminarea;
- h) abordarea individualizată multidisciplinară;
- i) accesul la servicii de calitate;
- j) confidențialitatea informației despre copil și familia sa.

În cadrul Serviciului Casă de Copii de Tip Familie la sfârșitul anului 2022 sunt în evidență **11** copii și **2** părinți educatori.

În perioada ianuarie-decembrie 2022 a fost revizuit plasamentul la **1** copil din Serviciul Casă de Copii de Tip Familie, **11** copii au fost evaluați psihologic, **3** vizite de monitorizare a plasamentului, **2** ședințe a EMD.

La data de 15.05.2022 „Ziua Internațională a Familiei” realizat concurs de desene cu genericul „Familia mea”, a fost organizat un eveniment în colaborare cu Teatrul muzical-dramatic „B.P. Hasdeu”, vizită la Muzeul Ținutului Cahul. La 01.06.2022 „Ziua Internațională a Copilului” a fost organizată o sărbătoare în natură pentru copiii plasați în Serviciul APP. În perioada 26.12.2022-28.12.2022 „Magia Crăciunului” a fost organizată pentru fiecare familie împarte, fiecare familie au prezentat un colind.

Au fost organizate și desfășurate seminare:

- 24.03.2022 – Probleme de maturizare psiho-sexuală ale copilului;
- 28.04.2022- Învăț să mă cunosc;
- 17.08.2022- Protecția copiilor refugiați din Ucraina: elemente Principale, practici, provocări, soluții;
- 14.09.2022-16.09.2022- Modalități de intervenție a APP/ părinți educatori în protecția copiilor expuși la violență și/sau violență de gen;
- 25.08.2022- Învăț să comunic cu ceilalți;
- 29.09.2022- Forum Regional Sud privind reforma sistemului de îngrijire a copiilor;
- 26.10.2022- Nevoile copiilor, particularitățile de vîrstă, comunicarea eficientă și prevenirea arderii profesionale;
- 17.11.2022- Contract Individual de Muncă;
- 06.12.2022-07.12.2022, 13.12.2022-14.12.2022- Consolidarea capacităților de prevenire și combatere a violenței în familie și protecția victimelor.

2.6 PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI ȘI FAMILIEI, PROBLEMELE FAMILIILOR CU COPII ÎN SITUAȚII DE RISC

Direcția Protecția Copilului și Familiei își exercită atribuțiile în conformitate cu, actele normative naționale în domeniu și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Obiectivele primordiale de activitate

1. Asigurarea bunei funcționări a Direcției, prin implementarea politicilor naționale de protecție a drepturilor copilului și familiei;
2. Prevenirea separării copilului de familie. Contribuirea la respectarea dreptului primordial al copilului de a crește și a se educa în familie;
3. Asigurarea protecției copiilor în situație de risc și a celor rămași fără protecție părintească;
4. Stabilirea perteneriatelor cu actorii din domeniul protecției copilului și familiei.

Obiectivul 1. Asigurarea bunei funcționări a Direcției, prin implementarea politicilor naționale de protecție a drepturilor copilului și familiei.

Consiliul Raional pentru protecția drepturilor copilului.

1. A fost elaborat planul de activitate a consiliului pentru protecția drepturilor copilului pentru anul 2023.
2. A fost prezentat Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului raportul de activitate al CRPDC pentru anul 2022.
3. În legătură cu remanierele de cadre în Consiliul Raional a fost propus un proiect de decizie și nota informativă cu privire la modificarea anexei nr.01 din Decizia nr.04/15- I din 01.06.2004 „ Cu privire la constituirea Consiliului pentru Protecția drepturilor Copilului”. Astfel, prin Decizia Consiliului Raional nr.03/11-V din 9 iunie 2022 a fost modificată componența membrilor Consiliului. După recomandările Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului au fost propuși în componența membrilor |consiliului 3 copii din Consiliul Consultativ al Elevilor. La luarea deciziilor se va lua în considerație opinia copiilor.

Organizarea ședințelor Comisiei Raionale pentru protecția copilului aflat în dificultate

Comisia raională pentru protecția copilului aflat în dificultate se întrunește în ședințe lunar și ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare. Membrii comisiei monitorizează serviciile prestate copiilor aflați în dificultate, răspund la plângerile ce țin de protecția copilului aflat în dificultate în diferite tipuri de servicii de îngrijire.

Comisia a fost constituită prin Decizia nr.01/06-IV din 22 martie 2016 al Consiliului Raional Cahul. Prin Decizia nr.03/10-V din 09.06.2022 Componenta CRPCAD a fost modificată.

În perioada anului 2022 au fost desfășurate **11 ședințe**.

		Total cazuri examinate	nr. copiilor	nr. familiilor	Nr.cazurilor nesoluționate pozitiv/ nr. copiilor
	Total	108	213	108	0
	<i>Cazuri examinate privind:</i>	x	x	x	x
1.	menținerea copiilor în familia biologică.	0	0	0	0
2.	dezinstituționalizarea copiilor din servicii de tip rezidențial, dintre care s-a emis aviz pozitiv pentru:	4	4	4	0
	- reintegrarea în familia biologică	3	3	3	x
	- plasarea în serviciul de tutelă/curatelă în familia extinsă	-	-	-	x
	- plasarea în serviciul de tutelă/curatelă la persoane terță	1	1	1	x
	- plasarea în serviciu de plasament de tip familial (APP, CCTF)	-	-	-	x
3.	separarea copiilor de părinți și eliberarea avizului privind plasamentul planificat al copilului dintre care plasați în:	20	29	20	0
	- în serviciul de tutelă/curatelă în familia extinsă	11	15	11	x
	- serviciul de tutelă/curatelă la persoană terță	2	2	2	x
	- serviciu de plasament de tip familial (APP, CCTF)	0	0	0	x
	- instituție rezidențială	6	11	6	x
4.	Oportunitatea încetării plasamentului dintre care:	17	22	17	0
(a)	- oportunitatea încetării plasamentului copilului în serviciul APP și CCTF	4	9	4	
	- oportunitatea încetării plasamentului în Serviciul tutelă /curatelă	2	2	2	
	- oportunitatea încetării plasamentului în Centru de plasament	11	11	11	
4.	Prelungirea plasamentului dintre care:	21	45	21	
(b)	- în serviciul de plasament de tip familial (APP; CCTF)	15	34	15	

	- tip rezidențial	6	11	6	
5.	acordarea ajutorului bănesc în cadrul Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii	33	100	33	0
6.	aprobarea solicitanților la funcția de asistent parental profesionist și părinte -educator și eliberarea avizului	2	2	2	0
7.	rapoarte de evaluare anuală a competențelor profesionale ale asistentului parental profesionist și eliberarea avizului privind reaprobarea asistenților parentali profesioniști și evaluarea anuală a performanței părinților-educatori	11	11	11	0

➤ *Elaborarea deciziilor Comisiei Raionale pentru protecția copilului aflat în dificultate pe marginea fiecărui caz dezbătut și perfectarea procesului -verbal ale ședințelor Comisiei CRCAD a eliberat **152 avize**. În baza acestor avize au fost eliberate **105 dispoziții** privind plasamentul copiilor.*

Analiza, monitorizarea și evaluarea activității DPCF

- A fost monitorizat și revizuit plasamentul planificat a **45 copii**
- Evaluarea trimestrială a performanțelor individuale ale angajaților DPCF.
- *În perioada 20.01.2022-16.02.2022, de către Inspekția Socială a fost efectuată Inspekția planificată asupra modului de aplicare corectă și unitară a cadrului legal-normativ privind acordarea Serviciului de asistență Parentală Profesionistă.*

Măsuri: a fost întocmit un plan de măsuri privind implementarea recomandărilor în scopul remedierii neregulilor constatate de Inspekția socială în cardul controlului.

A fost organizat și desfășurat Atelier de lucru: Complexul SSCTAD „Analiza procedurilor practice la intrarea/ieșirea copiilor în /din plasament.

Realizarea vizitelor în comun cu specialiștii responsabili

- 6 vizite la Complexul Servicii Sociale pentru copii și tineri aflați în dificultate;
- 7 vizite la APP, 3 vizite la CCTF;
- Participarea la ședințele EMD din localitățile s. Văleni, s. Badicul Moldovenesc, s. Colibași, s. Manta și mun. Cahul.

Implicarea în cadrul proiectelor destinate protecției copilului

- *Prioectul „Date pentru impact. Valorificarea puterii datelor în beneficiul copilului” implimentat de MSMPS și USAID ”;*
- *Proiectul EVA „Promovarea egalității de gen în raioanele Cahul și Ungheni ” UNICEF, UNWOMEN;*
- *Proiectul „Capacități mai bune – protecție mai bună” realizat de AO AVE Copiii.*

Raportarea activității DPCF

- Sistematizarea datelor și prezentarea raportului statistic privind activitatea serviciilor de protecție a copilului șefului DGASPF și MSMPS semestrial, anul 2022.
- Prezentarea raportului de activitate a Consiliului PDC pentru anul 2022 Cancelariei de Stat.
- Lecție pentru copiii din Complexul SSCTAD cu tema, „ Siguranța pe internet”.

Activități socio –educative privind promovarea valorilor familiei, relațiilor sănătoase în familie.

Seminare.

- *Ziua Internațională a Familiei*

În acest an Ziua Familiei s-a desfășurat sub genericul „Cu familia la teatru” Activitatea s-a desfășurat în colaborare cu teatrul muzical dramatic B.P. Hașdeu din Cahul cu participarea copiilor,

asistenților parientali profesioniști și educatorilor din Casa de Copii tip Familie. La finele activității invitații au vizionat spectacolul „Aventurile lui Nourel”, au făcut o vizită la muzeul ținutului natal din Cahul. Copii au participat la concursul desenelor de Ziua Familiei, au fost premiați copiii, APP și educatorii CCTF.

- Ziua Internațională a copilului

Ziua Copilului a fost marcată în acest an cu ieșire la natură a copiilor împreună cu APP și educatorii din CCTF.

Împreună cu specialiștii copii au participat la starturi vesele, jocuri în aer liber, au înscenat împreună cu APP diferite scenete distractive. DGASPF în Parteneriat cu Institutul pentru Inițiative Rurale, Primăria Cahul au asigurat copii cu dulciuri, fructe, pizza și înghețată astfel ca copiii să se simtă în plină sărbătoare.

Instruiri

Participare :

- „Valorificarea puterii datelor în beneficiul copiilor”.
- Întâlnire cu Ministrul Ministerului Muncii Protecției Sociale – Marcel Spatri.
Acțiuni privind implementarea Programului Național pentru protecția copilului pentru anii 2022-2026.
- „Mecanisme de implementare a Legii nr.140 din 14.06.2013 „privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți „org. AVE Copiii”.

Desfășurate

- Seminar pentru APP și educatori CCTF „Probleme de maturizare psiho-sexuale ale copilului” în parteneriat cu Centrul prietenos Tinerilor.
- Seminar pentru copiii plasați în serviciile APP și CCTF, „Învăț să mă cunosc”.

Obiectiv 2. Prevenirea separării copilului de familie. Contribuirea la respectarea dreptului primordial al copilului de a crește și a se educa în familie

Activități în vederea prevenirii abandonului copiilor

Având în vedere că cel mai favorabil mediu pentru creșterea și dezvoltarea copilului este cel familial se întreprind un șir de măsuri pentru prevenirea abandonului sau separării copilului de familie și anume:

- Depistarea cazurilor de refuz și abandon;
- Implicarea în stabilirea formei de protecție copiilor abandonați;
- Acțiuni de prevenire a cazurilor de abandon prin servicii de sprijin familial;
- Monitorizarea cazurilor preluate;
- Audiența cetățenilor;
- Deplasarea cu scopul reintegrării copiilor în familia biologică /extinsă sau stabilirea statutului copiilor.

Serviciul Sprijin Familial

Serviciul Sprijin Familial se încadrează în sistemul de prevenire a separării copilului de familia biologică, asigurându-i un mediu familial adecvat pentru buna creștere și dezvoltare a copilului aflat în situație de risc.

Astfel, în evidența DPCF la începutul anului 2022 erau **494 copii** în situație de risc, la care asistenții sociali au deschis dosare și lucrează cu familia conform managementului de caz beneficiind de suportul necesar pentru a preveni separarea copilului de familie. Au fost scoși din evidență **223 copii**, luați în evidență **240 copii**. Actualmente în evidență sunt **511 copii**.

Serviciului psihologic

În anul în cadrul serviciului psihologic au fost organizate **30 ședințe** de soluționare a litigiilor între părinți privind întrevăderea părinților, bunicilor cu copiii și nepoții. În rezultatul acestor ședințe au fost întocmite 17 grafice de întrevădere cu 22 copii. În cadrul ședințelor psihologice au fost evaluați 48 copii aflați în plasament APP, CCTF. Asistenții parientali profesioniști și educatorii CCTF au beneficiat de consiliere psihologică, suport privind depășirea unor situații de criză în educația și îngrijirea copiilor.

Au fost organizate 2 seminare instructive pentru ASP și educatorii CCTF și 2 seminare pentru copiii plasați în aceste servicii.

Apărarea drepturilor copilului în Instanța de judecată

Conform Codului Familiei RM reprezentanții autorității tutelare apără interesele minorilor în instanța de Judecată și alte instituții de Stat.

Astfel, pe parcursul anului 2022 au fost **examineate 174 cazuri**, cu 12 cazuri mai mult față de anul 2021. Cereri care au fost înaintate în judecată cu decăderea din drepturi părintești, stabilirea locului de trai al copiilor cu unul din părinți, stabilirea paternității și alte cauze în care au fost apărute interesele la **253 copii**. Ca rezultat: **14** părinți au fost decăzuți din drepturi părintești față de **19 copii**, pentru **191 copii** a fost stabilit locul de trai cu unul din părinți, **11 copii** au fost luați de la părinți fără decăderea din drepturi părintești, soluționat litigiul privind întrevvederearea cu copii – **3 copii**, contestarea paternității – **2 copii**, reprezentant legal al copilului – **6 copii**, cazuri de violență **8 copii**, adopție -**3 copii**, alte cauze - **7 copii**.

DGASPF în colaborare cu ATL acționând în interesul copiilor au înaintat în instanța de judecată **8 cereri** privind luarea copiilor de la părinți fără decădere din drepturile părintești a **11 copii** aflați în situație de risc și pericol iminent pentru viață și sănătate întru stabilirea statutului copiilor. Primarii, asistenții sociali au beneficiat de consultația juristului DPCF privind pregătirea pachetului de documente anexate la cerere.

În anul 2022 specialiștii au participat în **2968 ședințe în judecată** privind soluționarea litigiilor între părinți reprezentând interesele minorilor.

Serviciul Juridic

- Stabilirea statutului copiilor

Statutul copiilor este stabilit conform prevederilor Legii 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți. Total în evidență la începutul anului erau înregistrați **171 copii**, din care cu statut rămași fără protecția părintească - **82 copii** și cu statut ramași temporar fără protecție părintească - **89 copii**. Pe parcursul anului 2022 a fost stabilit statutul la **27 copii**, din care temporar fără protecție părintească **12 copii** și fără protecție părintească **15 copii**, au fost scoși din evidență **9 copii**. (motivul fiind, împlinirea vârstei majoratului și înapoierea copilului prin instanța de judecată, adopție, recunoașterea paternității).

În evidență sunt **178 copii** cu statut:

Temporar fără protecția părintească- **87 copii**

Fără protecția părintească **91 copii**

- Eliberarea acordurilor/autorizațiilor ATT în cazurile ce vizează drepturile patrimoniale ale copiilor. În perioada raportată au fost eliberate **29 autorizații**.

Obiectivul 3. Asigurarea protecției copiilor în situație de risc și a celor rămași fără protecția părintească.

Depistarea și evidența copiilor aflați în dificultate

În conformitate cu art. 3 din Legea nr.140 din 14.06.2013 cu privire la protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți DGASPF este Autoritate tutelară teritorială.

Conform art.7 lit.g) din legea menționată mai sus, autoritatea teritorială, ține evidența copiilor rămași fără protecția părintească aflați în plasament planificat, recepționează /sistematizează datele privind copiii aflați în evidența autorităților tutelare locale.

La începutul anului 2022 în evidență se aflau **745 copii** total, scoși din evidență **108 copii** (pe motiv că a fost soluționată problema copilului aflat în situație de risc, a atins majoratul, a plecat cu familia să locuiască în altă localitate), luați la evidență **634 copii**. Total în evidență - **1271 copii**

În scopul respectării interesului superior al copilului, promovării bunăstării și asigurării protecției sociale a familiilor cu copii aflați în dificultate Direcția Protecția Copilului și Familiei prestează un șir de servicii care favorizează menținerea copilului în familie și în comunitate.

- Tutela și Curatela
- Adopția
- Serviciul juridic
- Serviciul psihologic
- Centrul de plasament rezidențial
- Serviciul Asistență Parentală Profesionistă

- Casele de copii de tip Familial
- Comisia Raională a copilului aflat în dificultate
- Consiliul pentru protecția drepturilor copilului
- Apărarea drepturilor copilului în Instanța de Judecată
- Serviciul Sprijin Familial

Tutela și Curatela (copii rămași fără protecția părintească)

În Serviciul Tutela Curatelă erau în evidență în evidență la începutul anului 2022 - **74 copii**. Pe parcursul anului au fost luați în evidență **16 copii**, scoși din evidență **17 copii**. Rămași în evidență – **75 copii**

Custodia (copii cu părinți plecați peste hotare) prin dispoziția ATL:

La începutul anului 2022 erau **451 copii**;

Luați în evidență pe parcursul anului – **269 copii**;

Scoși din evidență **136 copii**;

Rămași în evidență **584 copii**.

Direcția Protecția Copilului și Familiei în colaborare cu Centrul Multifuncțional Cahul a perfectat buletinele de identitate la **19 copii aflați în custodie** ai căror părinți sunt plecați peste hotare și din anumite motive nu pot reveni în țară. Au fost perfectate și **2** pașapoarte biometrice.

Asigurarea protecției copiilor cu statut de adopție

În scopul implementării Legii privind regimul juridic al adopției nr. 99 din 28 mai 2010 s-a efectuat rapoartele de evaluare a copiilor post adopție a **6 copiii** care au fost adoptați în anul 2022. Au fost evaluate garanțiile morale și condițiile materiale la **2 cupluri de solicitanți** la adopție. În rezultat în baza rapoartelor de reevaluare a garanțiilor morale și materiale a solicitanților la adopție a fost prelungite atestatele la **2 cupluri**. Solicitanții au fost evaluați și transmiși în evidența Registrului de Stat pentru adopții a MMPSF.

În evidența sunt **30 copii adoptați**, toți primesc indemnizație stabilită de guvern.

Serviciul Asistență Parentală Profesională

La începutul anului 2022 erau 38 copii, scoși din evidență **13 copii**, luați în evidență **4 copii**, au rămas în evidență **29 copii**.

Serviciul Casa de Copii tip Familie

La începutul anului în plasament erau **11 copii**, scoși din evidență **0 copii**, luați în evidență **0 copii**, la sfârșitul anului sunt în plasament **11 copii**.

Serviciul rezidențial

La începutul anului 2022 în centru de plasament erau **34 copii**, luați în evidență pe parcursul anului- **12 copii**, scoși din evidență – **11 copii**, rămași în evidență - **336 copii**.

Asigurarea protecției copiilor refugiați din Ucraina însoțiți sau neînsoțiți de reprezentant legal pe teritoriul Republicii Moldova

În contextul executării prevederilor pct.22. a dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.14 din 14 aprilie 2022 și a prevederilor Regulamentului privind instituirea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, asistența și monitorizarea copiilor neînsoțiți, copiilor în situații de risc, veniți de pe teritoriul Ucrainei în perioada declarării stării de război în Ucraina, la punctele de trecere a frontierei de stat, pe sensul de intrare și ieșire a fost creat un grup de lucru din specialiștii DPCF.

Astfel specialiștii DPCF au asistat **26 copii** neînsoțiți în perioada februarie – decembrie la următoarele puncte de trecere a frontierei: Cahul –Oancea, Reni – Giurgiulești, Giurgiulești- Galați, Bolgrad –Vulcănești. Au fost eliberate **7 acte de autorizare** de trecere a frontierei.

Obiectivul 4. Împlimentarea acțiunilor inter-sectoriale, menite să diminueze fenomenul delincvenței juvenile

În evidența DPCF se află 27 copii în conflict cu legea.

În colaborare cu Serviciul Probațiune Cahul au fost întreprinse mai multe acțiuni în vederea întocmirii referatului presentențial de evaluare psihosocială a personalității în privința minorilor care se

află în conflict cu legea. În acest sens a fost evaluată situația familiilor cu 27 copii în conflict cu legea. Situația copiilor este monitorizată de către asistentul social în colaborare cu specialistul DPCF responsabil, se oferă sprijinul necesar în scopul prevenirii delicvenței juvenile.

DPCF în colaborare cu Biroul de Probațiune, Inspectoratul de Poliție, DGI și Centrul Prietenos Tinerilor au desfășurat un atelier de lucru cu tema „Strategii de lucru inter - sectoriale în scopul prevenirii infracțiunilor de către copii”

Stabilirea parteneriatelor cu actorii din domeniul protecției copilului și familiei.

DGASPF Cahul în comun cu partenerii pledează pentru o lume în care fiecare copil să crească într-un mediu familial sănătos, înconjurat de dragoste și armonie, având acces la servicii calitative, situate aproape de beneficiar și conform necesităților acestuia. Direcția Protecția Copilului și Familiei consideră o reușită bună stabilind parteneriate sociale cu mai multe ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei. Astfel, specialiștii acumulând în timp experiență în domeniu și desfășurând în comun un șir de activități pentru copii și familiile acestora.

Lista partenerilor

- Copil Comunitate Familie
- CCF Moldova
- Amici dei Bambini
- Institutul pentru Inițiative Rurale
- Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău
- AO Concordia
- AO „AVE Copii”
- CERI Moldova
- AO „Asociația pentru Dezvoltarea Competențelor Profesionale”
- Centrul Prietenos Tinerilor Cahul
- Biroul Probațiune Cahul
- DGÎ Cahul
- Colegiul „Iulia Hașdeu”
- Primăriile Locale
- Consiliul Raional Cahul
- Centrul Justiție Comunitară Cahul
- Biserica „Speranța”
- Biserica „Sf. Pantelemon”

În anul 2022

În audiență au fost primite - 297 persoane, au fost eliberate: 587 documente, Avize – 108, Confirmări/ certificate – 21, Demersuri – 51, Răspunsuri la petiții -24, Procuri – 257, scrisori în adresa MMPS -15, scrisori în adresa ONG /avocatul poporului – 2, Instituțiilor Republicane de plasament - 11, Referințe – 27 și altele- 57.

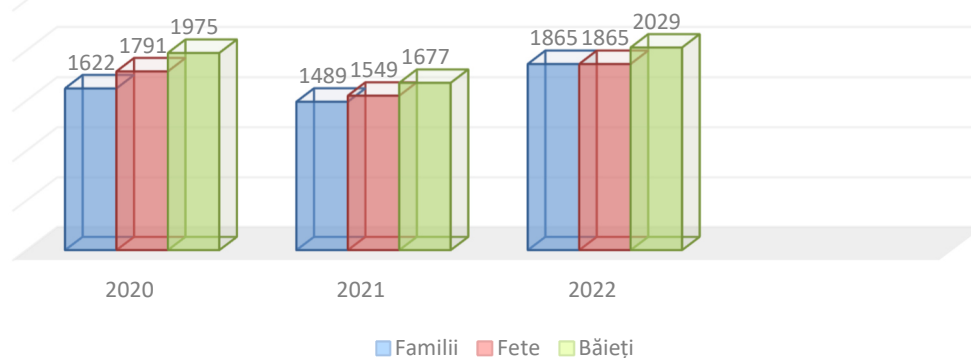
2.7 SERVICIUL SOCIAL DE SPRIJIN PENTRU FAMILII CU COPII

Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii a fost instituit în baza Deciziei Consiliului Raional Cahul nr. 06/15-III din 27.09.2013, ca parte integrată în sistemul de servicii sociale ale raionului, începând cu 01.01.2014.

Serviciul de sprijin pentru familiile cu copii, este un serviciul specializat, prestat la nivel local, care constă în asigurarea bunăstării copilului prin dezvoltarea și consolidarea capacităților familiei în creșterea și educația acesteia. Sprijinul familial primar este realizat prin intermediul diferitor programe, care pot include: activități de informare și sensibilizare, activități comunitare cu copiii pentru susținerea dezvoltării emoționale, sociale și incluziunii sociale ale acestora. Familiile cu copii din comunitate beneficiază de programe de prevenire și intervenție primară orientate spre consolidarea cunoștințelor și abilităților cu privire la creșterea, educația, protecția și dezvoltarea copilului.

Pe parcursul anului 2022, au beneficiat de sprijin familial primar 1871 familii cu 3894 copii, 1865 fete și 2029 băieți, dintre care 237 cu dizabilități.

Sprijin familial primar 2022

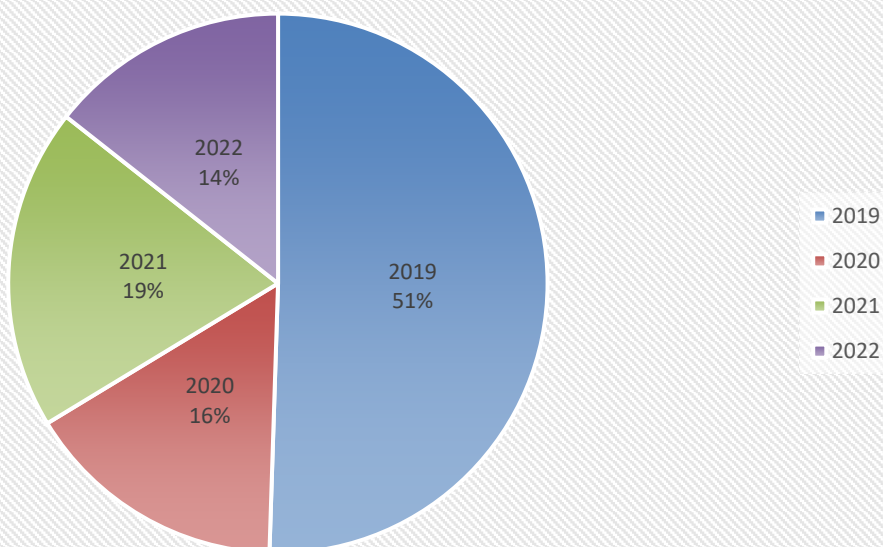

Sprijinul familial secundar – ansamblu de activități care se realizează pentru protecția familiei și a copilului, în scopul prevenirii separării copilului de familie, precum și a pregătirii familiei pentru reintegrarea copilului.

Dacă problema familiei cu copii nu poate fi soluționată fără asistență financiară, asistentul social comunitar ca manager de caz solicită examinarea cazului managerului serviciului, examinarea cazului în vederea oferirii ajutorului bănesc. La stabilirea ajutorului bănesc se iau în considerare necesitățile familiei, numărul de copii în familie.

Pe parcursul perioadei de raportare, de ajutor financiar au beneficiat familii cu 100 copii, în sumă totală de 400 000 lei. Numărul copiilor asistați în cadrul serviciului social de sprijin familial 240 copii luați la evidență, iar 223 copii au fost scoși de la evidență în anul de gestiune.

Nr. copii beneficiari de ajutor bănesc

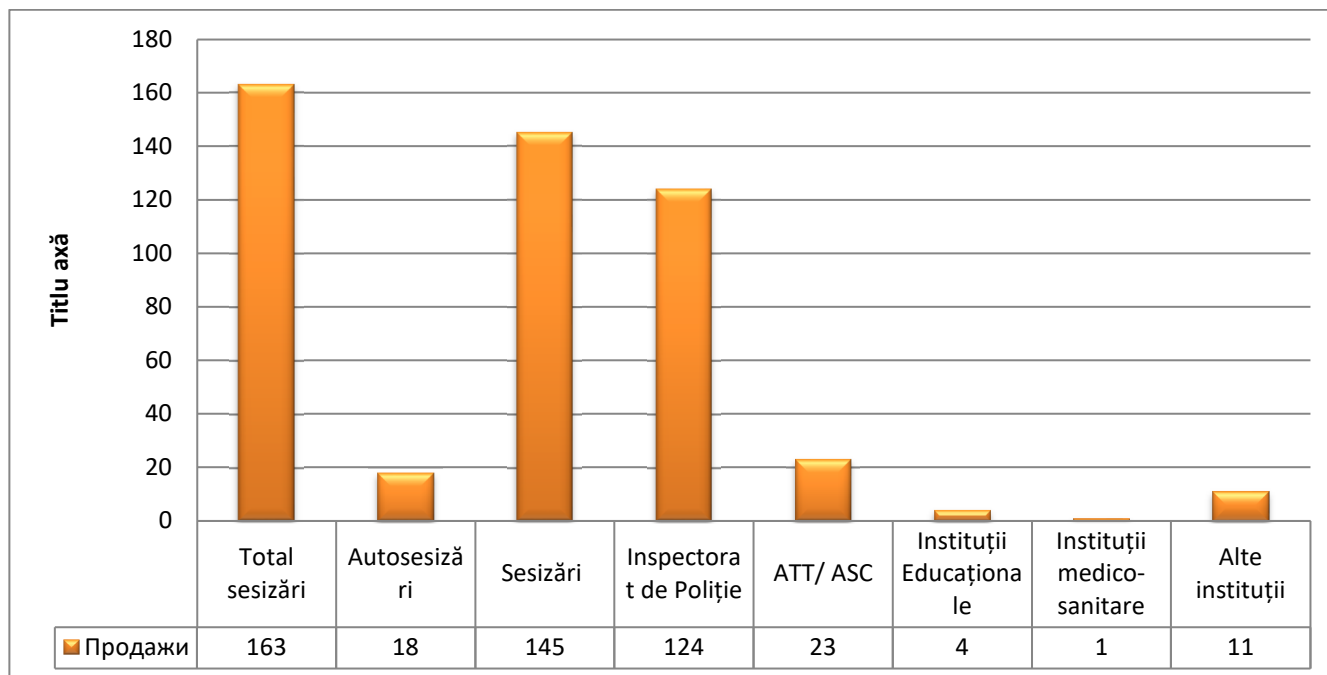
Mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului

Deja de 7 ani în raionul Cahul se implementează mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului (VNET).

Prevederile acestui mecanism vizează angajații autorităților publice locale de nivelul I și II, ai structurilor, instituțiilor și serviciilor din cadrul sau subordonate acestora, care activează în domeniile asistenței sociale, educației, ocrotirii sănătății, organelor de drept, care trebuie să coopereze în vederea prevenirii violenței, neglijării, exploatării, traficului de copii, precum și combaterii acestora prin intermediul serviciilor de asistență socială, educaționale, de ordine publică și medicale.

Ținând cont de faptul că una din atribuțiile Autorității Tutelare Teritoriale este de a recepționa, înregistra și transmitea conform competenței sesizărilor privind încălcarea dreptului copilului, pe parcursul anului 2022 au fost înregistrate **163** de sesizări de la diferite structuri:

Tabel 1. Participarea actorilor la identificarea și sesizarea cazurilor de VNET

II. Implementarea mecanismului de colaborare intersectorială în domeniul medico-social în vederea prevenirii și reducerii ratei mortalității infantile și a copiilor cu vîrstă pînă la 5 ani la domiciliu (HG nr. 1182 din 22.12.2010).

Mecanismul de colaborare intersectorială în domeniul medico-social are drept scop stabilirea și dezvoltarea unui parteneriat viabil și practic în domeniul medico-social, pentru prevenirea și reducerea ratei mortalității materne infantile și a copiilor cu vîrsta de pînă la 5 ani la domiciliu. Acest mecanism prevede conlucrarea obligatorie a asistenților sociali comunitari, medicilor de familie, asistenților medicali. Obiectivul a acestui mecanism este îmbunătățirea calității vieții copilului și familiei, în special a familiilor socil-vulnerabile, prin asigurarea accesului la servicii echitabile de înaltă calitate și aici mă refer atît la serviciile sociale, cât și cele serviciile medicale. Beneficiarii ai mecanismului dat sunt: familiile cu copii de vîrsta de pînă la 5 ani în situație de risc, precum și femeile de vîrstă reproductivă în situație de risc.

1. Total în evidență familii cu copii cu vîrsta de pînă la 5 ani în situație de risc - *67 familii / 76 copii cu vîrsta de 0-5 ani, 16 copii cu vîrsta 0-12 luni;*

2. Familii cu copii cu vîrsta de pînă la 5 ani în situație de risc, luate în evidență pe parcursul perioadei de raportare - *46 familii / 50 copii cu vîrsta de 0-5 ani, inclusiv 22 copii cu vîrsta 0-12 luni;*

Copii cu vîrsta de pînă la 5 ani separați de părinți: 4 copii, dintre care plasați în familia extinsă – 1 copil; plasați la persoane terțe – 2 copii; plasați în servicii rezidențiale – 1 copil.

3. Familii cu copii cu vîrsta de pînă la 5 ani în situație de risc, scoase din evidență pe parcursul perioadei de raportare - *69 familii / 100 copii cu vîrsta 0-5 ani, inclusiv 32 copii cu vîrsta 0-12 luni*

Motivele scoaterii din evidență a familiilor cu copii:

1. depășirea de către copil a vîrstei de 5 ani - *22 familii / 27 copii cu vîrsta 0-5 ani, inclusiv 15 copii cu vîrsta 0-12 luni;*

2. schimbarea locului de trai a familiei – *4 familii / 6 copii cu vîrsta 0-5 ani;*

3. depășirea de către familie a situației de risc - *43 familii / 67 copii cu vîrsta 0-5 ani, inclusiv 17 copii cu vîrsta 0-12 luni.*

CAPITOLUL III: ASISTENȚA SOCIALĂ PERSOANELOR ÎN ETATE ȘI CU DIZABILITĂȚI

3.1 SERVICIUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ COMUNITARĂ

Pentru asigurarea cu succes a politicilor de protecție socială și fortificarea capacităților funcționale a structurilor de asistență socială, în subordinea acestora a fost instituit serviciul de asistență socială comunitară, care își desfășoară activitatea în conformitate cu Regulamentul-cadru de activitate al Serviciului de asistență socială comunitară, aprobat prin Ordinul Ministerului Protecției Sociale, Familiei și Copilului nr.54 din 10.06.2009.

Serviciul de asistență socială comunitară reprezintă nucleul asistenței sociale și acționează la nivel de comunitate, la nivel de grupuri de beneficiari și la nivel de persoană aflată în dificultate având ca scop identificarea potențialilor beneficiari ai serviciului și prestarea asistenței sociale pentru prevenirea și depășirea situațiilor de dificultate.

Principiile care stau la baza activității Serviciului de asistență socială comunitară sunt:

a) Principiul accesibilității: Serviciul de asistență socială comunitară asigură accesul deplin și nemijlocit al beneficiarilor la asistența socială oferită;

b) Principiul abordării ne-discriminatorii și egalitatea șanselor: Serviciul de asistență socială comunitară este deschis fiecărui beneficiar indiferent de sex, religie, naționalitate, stare de sănătate, nivel de educație, stare socială, vîrstă;

c) Principiul abordării individualizate și respectarea demnității beneficiarului: fiecare beneficiar este tratat cu respect, acordându-i-se sprijin în dependență de nevoile sale individuale;

d) Principiul participativ: Serviciul de asistență socială comunitară se realizează prin implicarea comunității și beneficiarilor în prevenirea și soluționarea problemelor sociale;

e) Principiul confidențialității și respectării eticii profesionale: informația privind beneficiarul se va păstra cu confidențialitate și se va comunica altor persoane doar cu acordul prealabil al beneficiarului sau a reprezentantului legal al acestuia, respectînd Codul Deontologic al asistentului social.

Obiectivele serviciului de asistență socială comunitară constau în:

1. Identificarea persoanelor în situație de dificultate și facilitarea accesului acestora la prestații și servicii sociale.

2. Susținerea și mobilizarea comunității în vederea prevenirii și soluționării situațiilor de dificultate.

În cadrul Serviciului de asistență socială comunitară, în cele 37 primării ale raionului Cahul, activează 47 de asistenți sociali comunitari. Dintre ei, 5 sunt desemnați asistenți sociali cu responsabilități de supervizare. Aceștia combină responsabilitățile de asistent social comunitar și de supervizor, supervizînd cîte 7-12 asistenți sociali comunitari.

Din punct de vedere a responsabilităților de supervizare profesională: asistentul social supervizor contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale ale asistenților sociali supervizați. În acest scop el oferă o consultanță profesională în realizarea procedurilor managementului de caz, verifică referirea cazurilor spre serviciile sociale specializate și contribuie la dezvoltarea profesională și personală a asistenților comunitari supervizați. Ca rezultat asistentul supervizor prezintă lunar raportul ședinței de supervizare.

Totodată, se efectuează o analiză a asistenților sociali comunitari în baza raportului lunar de activitate, în care se prezintă toate măsurile și activitățile realizate de fiecare asistent social pe parcursul unei luni de zile.

Pe parcursul anului 2022, în cadrul Serviciului au fost angajați 6 asistenți sociali comunitari - 3 în Primăria mun. Cahul, cîte un asistent social în localitățile Burlăceni, Moscovei, Andrușul de Jos și Vadul lui Isac.

În moment în primăria oășului Cahul sunt 9 unități asistent social comunitar și o unitate asistent social comunitar pentru s. Cotihana. La moment sînt angajați 6 asistenți sociali comunitari, dintre care un asistent socială exercită și activități de supervizare.

Fiecare asistent din municipiul Cahul deservește cîte aproximativ 5000 de locuitori. De asemenea sunt angajați cîte 2 asistenți în localitățile rurale cu un număr mai mare de 3000 de locuitori, precum Slobozia Mare, Colibași, Manta, Crihana Veche și în s. Moscovei, unde avem adăugător încă 0,5 unități.

În localitățile cu un număr redus de locuitori cum sunt: Huluboaia, Lucești, Bucuria, Lopățica, Iujnoe asistenții sociali comunitari activează pe jumătate de unitate.

Asistentul social comunitar este prestator de servicii sociale primare la nivel de comunitate, integrând într-o echipă locală lucrătorii sociali, reprezentanții primăriei, specialiștii care activează în comunitate (polițistul de sector, pedagogii, lucrătorul medical, biserica, etc.), și mobilizând resursele din comunitate pentru rezolvarea problemelor sociale ale beneficiarilor și grupurilor de persoane aflate în dificultate.

În scopul soluționării situațiilor de dificultate și luarea unor hotărâri, pe parcursul anului 2022 asistenții sociali comunitari au petrecut 22 Comisii Locale pentru Protecția Persoanelor aflate în dificultate și 322 ședințe ale echipelor multi-disciplinare în cadrul cărora s-au analizat situații ce țin de luarea unor măsuri de protecție în cazurile de prevenire a abandonului copiilor, prevenirea instituționalizării copiilor, încadrarea familiilor cu copiii în situație de risc în cadrul Serviciului de Sprijin Familial, analizarea fiselor de sesizare, prevenirea abandonului școlar. Ca rezultat, au fost deschise 100 dosare conform managementului de caz, prin intermediul căruia asistentul social comunitar contribuie la soluționarea problemelor beneficiarilor.

Totodată, au fost instrumentate 1051 dosare de lucru cu persoanele adulte conform metodologiei managementului de caz.

Pe parcursul anului 2022 în scopul respectării interesului superior al copilului și luării unei măsuri de protecție de către Comisia Raională a Copilului aflat în Dificultate au fost referite 100 cazuri spre Servicii Sociale Specializate.

În vederea susținerii persoanelor vârstnice și a celor cu dizabilități, singuratice care nu au capacitatea de a se auto-îngriji, asistenții sociali comunitari au activat pregătind dosarele de plasament în Azilurile pentru persoane în vârstă și cu dizabilități, pentru includerea în serviciul Îngrijire socială la domiciliu și pentru acordarea sprijinului financiar din cadrul serviciului social de Suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate. Astfel au fost referite spre Servicii Sociale Specializate 35 cazuri ale persoanelor adulte aflate în situație de dificultate.

În anul 2022 asistenții sociali au fost implicați în 3 mari proiecte de susținere a populației : compensații.gov.md, UNHCR Moldova Sprijinul persoanelor vulnerabile în Republica Moldova și Ajutorul Financiar de Urgență .

Pe lângă faptul că asistenții sociali comunitari susțin grupurile de beneficiari și persoane aflate în dificultate în vederea depășirii problemelor sociale, prestând servicii sociale primare, care se realizează conform managementului de caz, asigurând accesul beneficiarilor la prestațiile sociale precum: ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, ajutor material, compensația pentru transport urban și interurban, aceștia contribuie și la organizarea activităților de marcă și consemnare cu caracter socio-cultural, precum: Ziua Familiei (15 mai), Ziua Internațională a Copilului (1 iunie), Ziua Victoriei (9 mai), Ziua Persoanelor în Etate (1 octombrie), Ziua Persoanelor cu Dizabilități (3 decembrie), care au ca scop mobilizarea și sensibilizarea populației privind problemele sociale din comunitate și organizarea activității în vederea prevenirii și stopării extinderii problemelor sociale în comunitate și a susținerii persoanelor și grupurilor de persoane aflate în dificultate.

În acest scop, asistenții sociali comunitari în comun cu Autoritatea Publică Locală, ONG-uri și alți parteneri din localitate au organizat și desfășurat la nivel de fiecare comunitate diverse activități precum: mese rotunde, concerte, expoziții, au fost distribuite pachete alimentare. Astfel, în multe din localitățile raionului Cahul, asistentului social comunitar i-a revenit cel mai important rol în organizarea și desfășurarea acestor activități.

Pe parcursul anului 2022 în scopul asigurării formării profesionale continue a asistenților sociali comunitari au fost realizate 5 ședințe de supervizare în grup mare (cu toți asistenții sociali comunitari din raion), și 40 ședințe realizate în grup mic (pe grupuri de supervizare) de către supervizori.

Totodată, au fost organizate diverse instruirii și seminare instructive on-line și cu prezență fizică, precum:

- *Susținerea psihoemoțională și psihoeducația prestatorilor de servicii sociale (personalului angajat). Fortificarea capacității de consiliere.* - organizat de Organizația Mondială a Sănătății.
- Instruire din partea AO Asociația pentru Abilitarea Copilului AVE copiii în cadrul proiectului EVA.
- „Promovarea egalității de gen în raioanele Cahul și Ungheni „, organizat de UN Women

- Etica de comunicare a asistentului social cu beneficiarii de servicii sociale și alte instruiri care au contribuit la sporirea orizontului cunoștințelor asistenților sociali .

3.2 SERVICIUL DE ÎNGRIJIRE SOCIALĂ LA DOMICILIU

În conformitate cu Legea nr.123 din 18 iunie 2010 cu privire la Serviciile sociale, Hotărârea Guvernului nr.1034 din 31.12.2014, pentru aprobarea Regulamentului - cadru al serviciului de îngrijire socială la domiciliu și a standardelor minime de calitate, și decizia Consiliului Raional Cahul nr.05/13-III din 28.05.2015, cu privire la aprobarea Regulamentului serviciului de îngrijire socială la domiciliu, îngrijire socială la domiciliu reprezintă o gamă de servicii și facilități acordate la domiciliu persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități, lipsite de suport din partea copiilor, pentru ca aceștia să aibă un trai decent și cât posibil independent în propriile case. Scopul Serviciului este prestarea calitativă a serviciilor de îngrijire la domiciliul beneficiarilor în vederea îmbunătățirii calității vieții acestora.

Obiectivele Serviciului sunt:

Asigurarea prestării serviciilor calitative de îngrijire la domiciliu întru facilitarea integrării sociale a beneficiarilor, în conformitate cu necesitățile speciale și particularitățile de dezvoltare individuală și activizarea eforturilor proprii;

- Prevenirea instituționalizării prin menținerea persoanelor în mediul familial și comunitar;
- Încurajarea beneficiarilor pentru a duce un mod de viață pe cât posibil independent în familie și comunitate;
- Sensibilizarea opiniei publice cu privire la problemele cu care se confruntă persoanele vârstnice și cu dizabilități;
- Asigurarea evidenței centralizate a potențialilor beneficiari care locuiesc în raza unității teritorial-administrative.

Astfel, în perioada raportată, de Serviciul îngrijire socială la domiciliu beneficiază:

- 274 - pensionari;
- 23 - persoane cu dizabilități severe;
- 55 – persoane cu dizabilități accentuate;
- 10 - persoane cu dizabilități medii.

Localitatea	Numărul lucrătorilor sociali	Număr de beneficiari				
		Total	Persoane cu dizabilități severe	Persoane cu dizabilități accentuate	Persoane cu dizabilități medii	Pensionari
<i>Sect. Cahul</i>	24	172	5	28	5	134
<i>Sect. Slobozia Mare</i>	23	188	13	27	3	140
Total	47	360	18	55	8	274

Funcția de șef îngrijire socială la domiciliu se instituie în raport de o unitate pentru 30 lucrători sociali, iar unitatea de lucrători sociali pentru 10-12 persoane îngrijite la domiciliu în localitățile urbane și 8-10 în localitățile rurale. Lucrătorii sociali prestează servicii conform Regulamentului - cadru al Serviciului de îngrijire socială la domiciliu pensionarilor și invalizilor, care necesită ajutor permanent.

Pe parcursul anului 2022 au fost încadrați în serviciu 41 persoane, excluse din serviciu 22 persoane și tot în această perioadă au decedat 46 de beneficiari.

	Sect. Cahul	Sect. Slobozia Mare	Total
<i>Luați la deservire</i>	19	22	41
<i>Decedați:</i>	17	29	46
<i>Excluși din serviciu</i>	14	8	22

Asigurarea cu prânzuri calde la domiciliu a persoanelor imobilizate și socialmente vulnerabile de la cantine sociale se efectuează în următoarele sate:

Cahul Pro-Lumina	s. Borceag MAX Borciag Olanda	s. Văleni Centrul „Nadejda ”	s. Roșu Biserica Ortodoxă	s. Burlăceni Confesiune Religioasă	s. Zîrnești s. Baurci - Moldoveni, Andrușul de Sus, Andrușui de Jos Confesiunea Religioasă	Total
0 beneficiari	8 beneficiari	0 beneficiari	3 beneficiari	0 beneficiar	10 beneficiari	21

Astfel, de prînzuri calde în localitățile rurale beneficiază 21 persoane. Au fost repartizate gratuit lemn de foc la 15 beneficiari ai serviciului iar 89 beneficiari au procurat lemn de foc la preț redus cu prețul de 970,06 lei metru/ster și 13 beneficiari au procurat bricheți în cantitate de 4900 tone cu preț redus.

Vizite la domiciliile beneficiarilor:

Pe parcursul anului 2022 au fost petrecute 204 vizite la domiciliile beneficiarilor din localitățile raionului Cahul și mun. Cahul.

3.3 SERVICIUL ASISTENȚĂ PERSONALĂ

În conformitate cu prevederile Legii nr. 123 din 18 iunie 2010 cu privire la Serviciile sociale, Hotărârii Guvernului nr. 314 din 23.05.2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Serviciului social „Asistență personală”, în baza deciziei Consiliului Raional Cahul nr. 06/14-III din 27.09.2013 „Cu privire la instituirea Serviciului social de Asistență Personală” și a Legii privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități severe, are dreptul, în baza evaluării de către comisia multidisciplinară, la un asistent personal.

Asistentul personal al persoanei cu dizabilități severe – este persoana care supraveghează, acordă asistență și îngrijire persoanei cu dizabilități severe în baza planului de recuperare, respectiv și a planului individual de servicii al persoanei cu dizabilități severe. Asistentul personal oferă servicii de însoțire, îndrumare , îngrijire personală, alimentație, igienă în mediul obișnuit, natural al persoanei care îl solicită. Asistenții personali sunt instruiți și monitorizați în privința respectării programului individual de asistență și de integrare socială a persoanelor cu dizabilități severe, în cazurile în care le sunt prescrise programe speciale de reabilitare.

Scopul Serviciului este de a oferi asistență și îngrijire copiilor și adulților cu dizabilități severe, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate. Serviciul social „Asistența personală” este unul din cele mai solicitate servicii la nivel local și reprezintă o necesitate stringentă pentru majoritatea persoanelor cu dizabilități severe. Pe parcursul anilor de activitate a serviciului s-a remarcat un impact pozitiv asupra beneficiarilor în special și asupra comunității în general. În urma intervențiilor realizate s-a constatat un grad înalt de satisfacție a beneficiarilor cu privire la serviciile prestate.

Obiectivele Serviciului sunt:

- 1) oferirea unor servicii de asistență și îngrijire flexibile, centrate pe persoană, care să îmbunătățească calitatea vieții și independența persoanelor cu dizabilități severe;
- 2) facilitarea accesului la educație și încadrare în câmpul muncii;
- 3) prevenirea instituționalizării persoanelor cu dizabilități;
- 4) sprijinirea beneficiarilor să mențină și să dezvolte relații sociale în familie și comunitate.

Printre avantajele serviciului „Asistența personală” putem menționa următoarele:

- serviciul este prestat în mediul familial;
- în calitate de asistent personal poate fi angajată rudă apropiată a beneficiarului;
- munca asistentului personal este retribuită, astfel, rudele angajate în calitate de asistent personal sunt remunerate pentru munca prestată și pot acumula stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă;
- serviciul oferă posibilitatea creșterii veniturilor familiei beneficiarului, în cazul în care în calitate de asistent personal este angajat un membru a familiei beneficiarului;
- serviciul previne instituționalizarea persoanelor cu dizabilități;
- serviciul facilitează accesul la educație și încadrare în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități;
- serviciul sprijină beneficiarii să mențină și să dezvolte relații sociale în familie și comunitate.

I. Dinamica angajării asistenților personali.

Nr d/o	Nr. total de asistenți personali angajați	Nr. total de beneficiari		Încadrări asistenți personali	Încetări dosare de angajare	Contracte de muncă încheiate cu asistenții personali angajați	
		copii	adulti			perioadă determinată	perioadă nedeterminată
Total	125	40	85	8	8	36	89

La 125 asistenți personali, sunt angajați 4 șefi ai serviciului social „Asistență personal” numărul total de angajați fiind de 129 persoane.

În decursul anului 2022 au fost înregistrate **62 cereri** de solicitare a Serviciului social Asistență Personală. La moment în rândul de așteptare sunt **134 persoane**.

II. Monitorizarea și problemele sesizate.

Pe parcursul anului 2022 au fost efectuate 445 vizite de monitorizare și evaluare a următoarele aspecte:

- modul în care sunt îndeplinite obligațiile contractuale ale asistentului personal;
- evaluarea socială și psihologică atât a asistentului personal cât și a beneficiarului cu dizabilități severe, în vederea angajării asistentului personal în baza contractului individual de muncă.

În vederea executării Memorandului de Înțelegere între Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Guvernul Republicii Moldova privind restituirea fondurilor confiscate de Agenția pentru Criminalitate, semnat la 21 septembrie 2021, în temeiul pct. 1 și 3 ale Hotărârii Guvernului nr.800 din 01.08.2018 „Pentru aprobarea pachetului minim de servicii sociale și modificarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și de plată a ajutorului material”, pct. 9 subpct 11) al Regulamentului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 149/2021, se aprobă limita plafoanelor pentru finanțarea Serviciului social „Asistență personală” repartizate per autoritate publică locală de nivelul al doilea, pentru raionul Cahul s-a oferit 20 de unități de asistenți personali pe o perioadă de 4 luni (ianuarie - mai), real au fost angajate 20 unități de personal.

În scopul modernizării mecanismelor de implementare a politicilor sociale prin intermediul dezvoltării serviciilor sociale la nivel național, al asigurării bunei cooperări prin prisma Memorandumului de înțelegere între Ministerul Muncii și Protecției Sociale (în continuare - MMPS) și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (în continuare - UNICEF) cu privire la acordarea asistenței tehnice pentru consolidarea sistemului de protecție a copilului, inclusiv a serviciilor sociale (în continuare - Memorandum de înțelegere MMPS – UNICEF (2022-2026), semnat la 05 august 2022 și implementării eficiente a Planului de acțiuni al Ministerului Muncii și Protecției Sociale și UNICEF pentru perioada septembrie 2022 septembrie 2023 (în continuare - Plan de acțiuni bilateral), parte integrantă a Memorandumului de înțelegere, prin Decizia Consiliului Raional Cahul au fost aprobate 37 unități de asistenți personali pe o perioadă de un an, pînă la finele anului 2022 au fosdt angajați 35 asistenți personali.

3.4 AJUTORUL SOCIAL

În conformitate cu prevederile **Legii nr.133-XVI din 13 iunie 2008** cu privire la ajutor social, **Hotărârii Guvernului nr.1167 din 16.10.2008** prezenta lege are drept scop asigurarea unui venit lunar minim garantat pentru familiile defavorizate prin acordarea unui ajutor social stabilit în conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al fiecărei familii și cu nevoia acesteia de asistență socială.

De dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului beneficiază familiile defavorizate în cazul în care toți membrii adulți ai acesteia se încadrează în cel puțin una dintre următoarele situații:

- a) au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei conform legislației;
- b) sânt persoane încadrate în diferite grade de dezabilitate;

- c) sânt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își au domiciliul și care nu refuză un loc de muncă sau participarea la servicii de stimulare a ocupării forței de muncă și la lucrări publice de agenții;
- d) se află în perioada dintre săptămâna a 30- a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani;
- e) îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijirea din partea unei terțe persoane conform concluziei consiliului medical consultative al instituției medico-sanitare publice;
- f) realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenorial sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților.

Pentru determinarea dreptului la ajutor social și la ajutor pentru perioada rece a anului, solicitantul sau reprezentantul legal al familiei, trebuie să depună cerere pentru acordarea ajutorului social.

Cererea, prezentată cu toate actele confirmative necesare, se acceptă și se înregistrează de către reprezentantul direcției/secției asistență socială și protecție a familiei într-un registru special. Solicitantului i se eliberează o recipisă de primire a cererii, indicându-se data și numărul de înregistrare.

Conform Hotărârii Guvernului Nr. 332 din 17.11.2021 privind modificarea în Hotărârii Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plata a ajutorului social, au fost aprobate următoarele modificări:

- 1) Majorarea cuantumului ajutorului pentru perioada rece a anului cu 200 lei (actualmente – 500 lei, după majorarea acesta constituie 700 lei). Aceste prevederi sau pus în aplicare începând cu 1 noiembrie 2022;
- 2) Majorarea pragului eligibilității la calcularea scorului punctajului indicatorilor de bunăstare (proxy) cu 2,82 puncte (actualmente 91,28 puncte, începând cu 1 ianuarie 2022 va constitui 94,10 puncte).

Ajutorul social are două componente de bază – ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului.

AS pentru un adult -1364.00 lei;

copil -1418,00 lei;

APRA pentru un adult - 3543,00 lei;

copil – 3686,00 lei.

Ajutorul social și ajutor pentru perioada rece a anului care acordă familiilor sărace din cele mai sărace conform Legii nr.133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social, în perioada semestrului I a anului 2022 au fost verificate **9607** cereri pentru acordarea ajutorului social familiilor cu venituri mici și familiilor vulnerabile, dintre care conform sistemului informațional automatizat **SIAAS** implementat de către Ministerul Sănătății, Muncii Protecției Sociale al Republicii Moldova, ajutor social au beneficiat **766** familii, iar **6307** au beneficiat doar de ajutor pentru perioada recea anului în cuantumul de 700,00 lei, au primit decizii negative din motive neîncadrării în sistemul calcului de ajutor social **1500** beneficiari. A avut loc conlucrarea lunară cu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul privind verificarea IDNP a beneficiarilor de ajutor social, elaboratoarea listelor de plată și a registrului de ajutor social și perioada rece a anului și prezentarea acestora la CTAS Cahul și Poșta Moldovei. Pe parcursul anului 2022 s-a dat răspuns la **33 petiții** parvenite de la adresările cetățenilor și de la organele instanțelor ierarhic superioare, s-au întocmit **1655 ordine** privind stoparea plății de ajutor social al familiilor care nu îndeplinesc condițiile stabilite de legislației.

S-au petrecut ședințe de supervizare cu asistenții sociali comunitari cu Legile, Regulamente, Instrucțiuni ce țin de domeniul ajutorului social și/ sau perioada rece a anului.

În perioada anului 2022 au fost efectuate **32** ieșiri în teritoriu, în cadrul căroar au fost supuse și verificării respectarea prevederilor art.61 al „Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin HG. Nr.1167 din 16.10.2008. În cadrul verificărilor comisia constituită din cadrul DGASPF Cahul în comun cu comisia locală au efectuat verificarea corectă a legii și alte acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului, fiind verificate **195** cereri de ajutor social unde s-a constatat că **66** cereri au fost întocmite cu date eronate, **118** cereri cu date corecte iar **11** beneficiari nu au fost găsiți la domiciliu.

În conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material unic – prevede modalitatea de stabilire și plată a ajutorului material unic unor categorii de persoane aflate în situație de dificultate. *Ajutorul material unic* – plată unică, neimpozabilă în mărime de 1000 lei per familie. Ajutorul material unic este acordat de către Agenția Națională Asistență Socială prin intermediul prestatorului de servicii de plată din mijloacele Fondului de susținere a populației. În perioada anul 2022 de ajutorul material unic au beneficiat - **278** beneficiari, care **250** - beneficiari cetățeni ai Republicii Moldova și **28** –beneficiari refugiați.

Prezentul Regulament cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului financiar de urgență prevede modalitatea de stabilire și plată a ajutorului financiar de urgență unor categorii aflate în situație de dificultate .

Ajutorul financiar de urgență – plată lunară fixă, în bani, în cuantum de 700 lei lunar, acordat pentru o perioadă de 6 luni familiilor/persoanelor defavorizate pentru lunile noiembrie 2022- aprilie 2023.În perioada anului 2022 de ajutorul financiar de urgență au beneficiat - **1086** beneficiari din mun. Cahul și r-nul Cahul.

3.5 SERVICIUL SOCIAL DE SUPT MONETAR ADRESAT FAMILIILOR/ PERSOANELOR DEFAVORIZATE

Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate (în continuare - Serviciu) își desfășoară activitate în baza Regulamentului care stabilește modul de organizare și funcționare a serviciului.

1. Serviciul este instituit în baza deciziei Consiliului raional Cahul, în cadrul Direcției Generale Asistență Social și Protecție a Familiei Cahul (în continuare DGASPF).
2. Serviciul este un serviciu social specializat și își desfășoară activitatea în conformitate cu prezentul Regulament și prevederile legislației în vigoare.
3. Serviciul are misiunea de a susține familiile/persoanele defavorizate în contextul prevenirii/limitării/depășirii situațiilor de dificultate în vederea prevenirii marginalizării și excluziunii socio-economice.

Organizarea și funcționarea Serviciului este asigurată de managerul Serviciului în colaborare cu specialiștii DGASPF, conform prevederilor prezentului Regulament. Cuantumul suportului monetar nu va depăși suma de **6000,00 lei**.

Suportul monetar se acordă printr-o singură plată sau o plată lunară, pentru o perioadă determinată de timp, dar nu mai mare de 6 luni.

Achitarea suportului monetar se efectuează prin intermediul prestatorului de servicii de plată desemnat de beneficiar conform legislației în vigoare. Suportul monetar se acordă beneficiarului pentru satisfacerea necesităților de bază (alimentație, îmbrăcăminte, obiecte de primă necesitate) sau pentru reparația locuinței și/sau reparația/construirea sobei, adaptarea locuinței la necesitățile persoanei/familiei defavorizate, procurarea combustibilului pentru prepararea hranei și pentru încălzire în sezonul rece, procurarea mobilierului adaptat la necesități, precum și alte necesități stabilite în planul individualizat de asistență Suportul monetar se acordă, o singură dată pe parcursul anului în curs (indiferent dacă este o singură plată sau lunară).

În perioada anului **2022** din Fondul de susținere a populație, persoanelor socialmente vulnerabile, au fost alocate mijloace financiare în sumă de **10,0 mii lei**. Suma în cauză conform avizelor privind acordarea/neacordarea suportului monetara a comisiei pentru protecția persoanelor aflate în situații de dificultate, a fost repartizată la **2** familii/persoane defavorizate a câte 5000,0 lei fiecareia.

Ajutorul material conform Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material (în continuare – Regulament) prevede modalitatea de stabilire și plată a ajutorului material unor categorii de persoane, conform Legii Fondului de susținere a populației nr. 827 - XIV din 18 februarie 2000.

1. În sensul prezentului Regulament, noțiunile utilizate au următoarea semnificație:

- ajutor material anual – plată anuală acordată persoanelor specificate în art. 5 pct. 1) lit. a)-f) din Legea Fondului de susținere a populației nr. 827 - XIV din 18 februarie 2000, conform prevederilor prezentului Regulament;

- compensație parțială a cheltuielilor – plată unică acordată pentru compensarea parțială a cheltuielilor de transportare de peste hotare a corpurilor neînsuflite ale cetățenilor Republicii Moldova, conform prevederilor prezentului Regulament.

2. Ajutorul material este o formă de asistență socială nerambursabilă pentru acordarea unui suport financiar unic categoriilor de persoane cetățeni ai Republicii Moldova specificate în capitolul II din prezentul Regulament.

3. Ajutorul material este acordat de către Agenția Națională Asistență Socială prin intermediul prestatorului de servicii de plată din mijloacele Fondului de susținere a populației (în continuare – Fond).

4. Beneficiază de dreptul la ajutor material anual următoarele categorii de cetățeni ai Republicii Moldova:

- Persoanele cu dezabilități de pe urma războiului din Afganistan și familiile (soții, iar în cazul lipsei acestora, unul dintre părinți) ale participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă din Afganistan. În anul 2022, de ajutor material unic au beneficiat 4 participanți în mărime de 1000,00 lei (una mie lei).
- Persoanele cu dezabilități de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și familiile (soții, iar în cazul lipsei acestora, unul dintre părinți) ale participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldov. În perioada raportată, de ajutor material unic au beneficiat 9 participanți a câte 1000,00 lei.
- Persoanele cu dezabilități a căror dezabilitate este cauzată de participarea la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, persoanele care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit cu dezabilități în urma experiențelor nucleare, avariilor cu radiație ionizantă și a consecințelor acestora la obiectivele atomice civile sau militare în timpul îndeplinirii serviciului militar ori special și familiile (soții, iar în cazul lipsei acestora, unul dintre părinți) ale participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați. În anul 2022, de ajutor material unic în mărime a câte 1000,00 lei au beneficiat 57 participanți.
- Victimele reabilitate ale represiunilor politice din anii 1917–1990. În r-nul Cahul sunt înregistrați 189 participanți.
- Soții supraviețuitori ai participanților la cel de-al Doilea Război Mondial căzuți la datorie sau ai persoanelor cu dezabilități de pe urma celui de-al Doilea Război Mondial decedate. În anul 2022, de ajutor material unic în mărime de 1000,00 lei au beneficiat 8 soții.
- Participanții la cel de-al Doilea Război Mondial din rândul categoriilor specificate la art. 7 alin. (2) pct. 1) lit. a)-e) din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani, persoanele cu dezabilități de pe urma celui de-al Doilea Război Mondial din rândul categoriilor specificate la art. 8 alin. (2) lit. a) din legea menționată, precum și persoanele care au fost încadrate în grad de dezabilitate în urma rănirii, contuziei, schilodirii, fiind antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor în anii celui de-al Doilea Război Mondial. De ajutor material unic au beneficiat 5 persoane a câte 10000 lei.
- Persoanele asimilate participanților la război din rândul categoriilor specificate la art. 7 alin. (2) pct. 2) lit. a)-c) și e) din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani, precum și persoanele antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor în anii celui de-al Doilea Război Mondial. De ajutor material unic au beneficiat 2 persoane a câte 5000 lei.
- În perioada anului 2022 de plata unică acordată pentru compensarea parțială a cheltuielilor de transportare de peste hotare a corpurilor neînsuflite ale cetățenilor Republicii Moldova au beneficiat - 5 solicitanți privind acordarea compensației parțiale a cheltuielilor suportate.

3.6 SERVICIUL SOCIAL „PACHET ALIMENTAR UNIC”

Prin Regulamentul cu privire la funcționarea Serviciului social „Pachet alimentar unic” adresat persoanelor/familiilor defavorizate a fost aprobat prin Decizia Consiliului raional Cahul nr. 03/09-V din 20.12.2019 (în continuare - Serviciu), se stabilește modul de organizare și funcționare a Serviciului social prin care acordă pachete sociale – produse alimentare persoanelor socialmente vulnerabile, care fac parte din următoarele categorii:

- *persoană singuratică/pensionară;*
- *persoană cu dezabilități;*

- familie monoparentală (un singur părinte/reprezentant legal);
- familie numeroasă (cu trei sau mai mulți copii);
- familie defavorizată, aflată în situație de criză;
- beneficiar al serviciului/prestației sociale aflate în dificultate.

Serviciul are drept scop susținerea familiei/persoanei defavorizate, beneficiarilor serviciilor prestațiilor sociale pentru prevenirea/diminuarea/depășirea situațiilor de dificultate, precum și pentru prevenirea excluziunii sociale acestora, în baza necesităților identificate.

În anul 2022 au fost acordate pachete alimentare unice persoanelor/familiilor socialmente vulnerabile, cu ocazia Sărbătorilor Pascale - 148 pachete sociale cu produse alimentare pentru persoanele aflate în dificultate, persoane cu dezabilități din donații.

În anul 2022 au fost acordate pachete alimentare unice persoanelor/familiilor socialmente vulnerabile, cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor în Etate – **685** pachete cu produse alimentare și cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dezabilitate – **366** pachete cu produse alimentare (costul unui pachet 218,90 lei).

Suma totală cheltuielilor pentru procurarea pachetelor alimentare distribuite în anul 2022 constituie **229858,40 lei**.

3.7 SERVICII RECUPERARE/REABILITARE ȘI TRATAMENT BALNEO- SANATORIAL

Agenția Națională Asistență Socială are în subordine Centrele Republicane pentru persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități (adulte), Speranța, din or. Vadul lui Vodă, mun. Chișinău și „Victoria” din or. Sergheevca, Ucraina, în care perioada de reabilitare medicală pentru o persoană constituie 21 zile calendaristice. Evidența și distribuția biletelor de reabilitare medicală în centrele menționate se duce în conformitate cu Regulamentul „Cu privire la evidența și distribuția biletelor de reabilitare medicală persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.372 din 6 mai 2010.

Pe parcursul anului 2022, prin Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul sau repartizat 58 bilete de reabilitare pensionarilor și invalizilor, din care 4 bilete contra cost parțial 30%. Iar 54 bilete cu titlul gratuit.

În perioada raportată - în registrul de evidența a solicitanților de bilete au fost înregistrate 203 cereri.

De asemeni în contextul reabilitării și recuperării DGASPF Cahul, deține serviciul protezare și ortopedie care a fost instituit în scopul creării accesibilității persoanelor cu dizabilități locomotorii, care necesită ajutor protetic-ortopedic, la serviciile sociale conform **“Regulamentului cu privire la modul de asigurare a unor categorii de cetățeni cu mijloace ajutătoare tehnice aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.567 din 26 iulie 2011”**.

În perioada anului 2022 persoanele cu dizabilități locomotorii au fost asigurate cu articole protetico-ortopedice după cum urmează:

- Încălțăminte ortopedică – 680 persoane;
- Premergătoare – 35 persoane;
- Bandaje - 25 persoane;
- Corsete - 100 persoane;
- Cărucioare - 57 persoane;
- Scaun-wiceu- 20 persoane;
- Proteze – 11 persoane;

3.8 COMPENSAȚII PENTRU CĂLĂTORI ÎN TRANSPORTUL COMUN URBAN, SUBURBAN ȘI INTERURBAN

Conform prevederilor art.49 alin.(1) al Legii nr.60 din 30 martie 2012 „Privind incluziunea socială a persoanelor cu dezabilități”, persoanelor cu dezabilități severe și accentuate, copiilor cu dezabilități, precum și persoanelor care însoțesc o persoană cu dezabilitate severă sau un copil cu dezabilități li se acordă, la locul de reședință, de către autoritățile administrației publice locale, compensații de la bugetele locale pentru călătorii în transportul în comun urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor).

Compensația nominalizată se stabilește de către organele teritoriale de asistență socială și protecție a familiei și se achită din mijloacele bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

Pentru aceste persoane în anul 2022 a fost alocată suma de **4028,4 mii lei**, pentru achitarea compensației pentru serviciile de transport.

Conform datelor la data rapoortării sunt luați la evidență **-5037** persoane cu dezabilități, dintre care:

- persoane cu dezabilități severe -695;
- persoane cu dezabilități accentuate -2159;
- copii cu dezabilități severe, accentuate și medii până la vârsta de 18 ani -347;
- însoțitori la persoanele cu dezabilități severe -575;
- persoane cu dezabilități locomotorii -510;
- persoane cu dezabilități medii -1878.

Suplimentar la mărirea compensației pentru un trimestru la persoanele cu dezabilități severe și copii cu dezabilități în vârstă de până la 18 ani și persoanelor cu dezabilități accentuate, persoanele cu dezabilități locomotorii beneficiază trimestrial de un supliment în mărime de **270 lei**.

Pe parcursul anului 2022 au beneficiat de compensația nominalizată mai sus **510** persoane cu dezabilități ale aparatului locomotor, suma totală achitată în acest scop a constituit **550,8** mii lei, dintre care:

- persoane cu dezabilități severe – 230;
- persoane cu dezabilități accentuate-220;
- persoane cu grad de invaliditate din copilărie până la vârsta de 18 ani - 60.

Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Cahul a înaintat 2 demersuri la Serviciul Eliberare a Actelor de Identitate Cahul, pentru persoanele cu dezabilități de a beneficia de scutiri la perfectarea pașaportului internațional au fost acceptat și eliberat **1** pașaport internațional contraplată în mărime de 50% și **1** pașaport internațional fără plată persoanei cu dezabilitate severă.

În baza Codului Civil al RM nr.1107-XV din 06 iunie 2002, art.38 au fost instituită ocrotirea judiciară tutelă asupra persoanelor lipsite de capacitatea de exercițiu la **17** persoane cu dezabilități după cum urmează:

- persoane cu dezabilități severe - 12;
- persoane cu dezabilități accentuate - 3;
- persoane cu dezabilități mediu - 1<
- Pensionar – 1.

În conformitate cu Legea nr. 285 din 22.11.2013 pentru modificarea și completarea Legea nr.297-XI din 24 februarie 1999, cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție, pe parcursul anului 2022, au fost eliberate **21** persoane din locurile de detenție.

În perioada raportată în baza Regulamentului de activitate a comisiei penitenciarului, specialistul principal în problemele persoanelor în etate și cu dezabilități a participat la **24** comisii de activitate a penitenciarului.

În baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.474 din 20.04.2016, pentru aprobarea regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, de către DGASPF Cahul au fost eliberate **32** certificate privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensație în schimbul facilităților fiscale și vamale și **22** certificate confirmative privind abilitarea persoanei cu atribuții de însoțitor/îngrijire a persoanei cu dezabilități locomotorii.

În subordinea Direcției Generale Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul activează IP „Azilul raional pentru persoane în vârstă și persoane cu dezabilități” din comuna Moscovei, cu filialele în satele A.I. Cuza și Pelinei.

Pe parcursul anului 2022 în IP „Azilul raional pentru persoane în vârstă și persoane cu dezabilități” au fost cazați **13** beneficiari contra plată. În perioada raportată 3 beneficiari au decedat. La moment în IP „Azilul Raional pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități” sunt plasați în total **53 beneficiari** din care în azilul din satul A. I. Cuza sunt plasați 26 beneficiari dintre care, 11 persoane cu dezabilități și 15 pensionari, în Azilul din satul Pelinei sunt plasați 7 beneficiari dintre care, 5 persoane cu dezabilități și 2 pensionari și în Azilul din com. Moscovei sunt cazați 22 beneficiari, dintre care 9 pensionari și 13 persoane cu dezabilități.

Conform Legii nr.198 din 26.07.2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat au fost eliberate, **17** certificate inclusiv **6** certificate pentru judecată și **10** certificate pentru a fi prezentate peste hotarele țării.

În baza Legii nr.499-XIV din 14.07.1999 cu privire la alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni au fost eliberate 99 certificate.

Pe parcursul anului 2022 au fost primiți în audiență 700 de beneficiari cu diferite probleme, au fost examinate 68 petiții.

CAPITOLUL IV: EXECUTAREA BUGETULUI PENTRU ANUL 2022

În anul 2022 au fost aprobate venituri și cheltuieli în sumă totală de 38818,2 mii lei, pe parcursul anului au fost precizate venituri și cheltuieli în sumă de 49268,8 mii lei, veniturile real executate la situația de 31.12.2022 au constituit 44759,7 mii lei, ce constituie 90,8 %. În anul 2022 au fost executate cheltuieli în sumă totală de 43152,8 mii lei ce constituie 87,6 % față de cheltuielile precizate. Totodată, DGASPF Cahul, a avut venituri de la perceperea taxei de la cumpărarea valutei în sumă de 396,2 mii lei, au fost primite transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat în sumă de 4106,5 mii lei.

CAPITOLUL V: SARCINI PENTRU ANUL 2023

Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții și măsuri prin care statul, prin administrațiile publice centrale și locale, colectivitatea locală și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților. Din aceste considerente DGASPF Cahul pentru o mai bună funcționare își propune ca sarcini pentru anul 2022 următoarele acțiuni:

- Realizarea obiectivelor prevăzute în Planul comunitar de dezvoltare a serviciilor sociale prin dialog public 2021-2023” în raionul Cahul;
- Fortificarea unui parteneriat eficient cu APL în promovarea serviciilor de asistență și protecție socială;
- Informarea, în timp util, prin intermediul mass-media și alte mijloace de informare a grupurilor-țintă și a cetățenilor despre serviciile sociale existente în raion, succesele, dar și problemele existente.

Oxana RADU,
Șefa Direcția generală asistență socială
și protecție a familiei Cahul